TILIFON: Ridaktor - 4-58, Sikritar - 8-13, Təŋge ridaksia ... 13-44, Iqlannar syləge ... 9-01

„КЗЫЛ ТАТАРСТАН“
Kəndəlek gəzit-Partia Ə1kə Komitite, Yzək Başqarma, Tatprofsovit, həm Şəhər Savitь orgnь.
BRƏMNƏP BƏJƏSE 5 TIEN.

ADRIS: г. Казань, Чернышевская ул. № 21. ред. газ. „Кзыл-Татарстан“ ... ncь jьl cqa

Qzьl Tatarstan

Brləşegez bəten dənja eşcelərel

Cərşəmbe, 6 Nujəber 1929 jьl. № 254 (2624)

JAZЬLU BƏJƏSE: 1 ajqa - 80 t., 3 ajqa - 2 s. 30 t., 6 ajqa - 4 s. 50 t., 1 jlqa - 8 s. 50 t.,
CIT ILLƏRGƏ: 1 jlqa - 15 s., 6 ajqa - 10 s., 3 ajqa - 5 sum.
POTPISKЬLAR tarata ayləgndə, cit şəhərlərdəge agintlarda, S. S. Ş. Ə. dəge bəten pocta bylklərə həm kontorlarnda alьna.

Xinan Provinsiasnda suqьşlar

Nankin qəskərlərenen eşlərə şəp tygel. - Finjysien armiəse Nankin qəskərlərenə nьq qarşь tora.

ŞANXAJ, 4 (Tass). Nankinnan alnqan tiligrammar, xəkymət qəskərlərenen uŋşlar turnda xəbər itep toralar da, ləkin Xinan provinsiəse frontnda Nankin qəskərlərenen eşe şəp bulmauь tieş. Rəjter agintstvasь alnqan xəbərlərgə kyrə, Gominsəzyn (Finjysiennen „xalьq armiəse“) ətrətlərə Nankin qəskərlərenen kyşymnaren kire qajtaralar həm Xəjşikungan alьp Tinfıngə qədər bulqan çirlərne qullarnda totalar. Tanjinci armiəsendəge saldatlarnьŋ jartьsь suqьşudan baş tarttь. [illegible] Nankin qəskər başlqlarь [illegible] saldatlarnь Suczoy şəhərenə kycergə məçbyr buldьlar. Sin - Sxo şəhərndə urnaşqan xəkymət qəskərlərə baş kytərep, Finjysien jaqna [illegible]. Ancesou şəhərenə kilgən jaralьlarnьŋ syzenə qaraqanda, Gominsəzyn (Finjysien armiəse) Nankin qəskərlərenə bik nьq qarşь toralar.

Əgər də inde Nankinnan alnqan xəbərlərdə [illegible] Finjysien qəskərlərə [illegible] ikən, alar tik Nankin qəskərlərenə [illegible] alьp kity gnə [illegible].

Əgər də Nankin qəskərlərə [illegible] kilə qalsalar, anda alar arasnda [illegible] nьq qaŋsalancaq.

Quşma Amirika promьşlnnosnenda torqunlq

Nio-Jork birzasь vaqtlьca jaldь.

NIO-JORK, 4 (Tass). Nio-jork birzasь 2 kəngə jabьldь. [illegible]

Xəzrge kəndə əle, Nio-Jork birzasnda panika arqasnda kyp [illegible] zarar kilgənnegen əjty citen. Bu jьl başnda qorsa promьşlnnosь 100 prosint tulьlq blən eşlgən nulsa, xəzer ul 80 prosint qna eşli. [illegible]

Fransiədə jaŋa xəkymət

Jaŋa xəkymətneŋ ɡəmere qsqa bulьr, dilər.

PARIZ, 3 (Tass). Uŋ burzualar matbuqatь, Tardio xəkymətə tezelygə bik şatlana. Ləkin alarnьŋ bu şatlanularnь ber izgə sar: palatada jaŋa

Tardiə

xəkymət nik az qna kypcelkkə tajana. Sul burzualar matbuqatь həm sotsialfaşislar orgnь „Popylər“ gəzite, jaŋa xəkymətneŋ ɡəmere qsqa bulьr, dip jazalar.

PARIZ, 3 (Tass). Fransia kommunislar partiəse orgnь „Jumanite“ gəzite Tardio xəkymətenəŋ tşq səjasəte SSSR gə qarşь jynəldergən bulacaq, di.

Pol'şeda sajm blən xəkymət arasь kiskinnəşə

VARŞAU, 4 (Tass). Pol'şeda Pilsudskiclər blən sajm arasь bik kiskinnəştə. Bygen Pol'şə tiligraf agintstvasь, 31 nce yktəbrdə Pilsudski blən Daşinski (sajm prsidətele) arasnda bulqan [illegible] iqlan itte. [illegible]

Daşinski turnda: „Nu, durak ta suŋ“ dip əjtkən. Daşinski, prizidint Mossitskigə xat çiberep, əgər də prizidint jaqndaqь kinəşmədə Pilsudski [illegible] kinəşməgə barmajacaqn [illegible].

Pilsudskicılar tarafnnan cqarьla torqan „Gazita Polska“ həm „Kurier Poranny“ gəzitlərə, [illegible]

Riparatsiə bankьsьn təzy

məs'ələsndə qarşьlqlar kecəjə.

BIRLIN, 29 (Tass). Xəzrge kəndə Badin—Badinda xalьq ara riparatsiə bankьsь turnda səjləşylər bara. Bu səjləşylər turnda bik az xəbərlər gnə alьna. Riparatsiə bankьsь məs'ələsndəge kərəş əc jul bujnca bara: 1) bankьnьŋ eş kyləme həm anьŋ tərle dəylətlərdəge kəqəz aqca cqarucь bankьlar blən baqlanьşь, 2) bankьda julbaşcь urnnarnьŋ kmgə birelrgə tieş buluь həm 3) bankьnьŋ qajda acьlrqa tieş ikənnegə.

Ьşanclь xəbərlərgə kyrə, xəzrge kəndə eşlər bolaj tora: riparatsiə bankьsьn təzy idiəse kyp qarşьlqlarqa həm citnnklərgə ocraqan. Bəten dəylətlərneŋ, xətta Quşma Amirikanьŋ da vəkillərə bu məs'ələdə saqlьq kyrsətələr. Tik Girmaniə gnə bytən jul tota: ul, riparatsiə bankьsьnьŋ eşlərə kiŋ kyləmdə qujьlrqa tieş dip bara. Angeliə həm Fransiə monьŋ kiresncə, bankьnьŋ eşləren məmkin qədər tar itep qujarqa kirək, dilər. Şulaj uq Amirika da Girmaniənəŋ təqdimenə qarşь cqa. Amirikalьlar bankьnьŋ riparatsiə eşləren gnə başqaruьn həm monnan tьş xuçalьq pritpriətiələrenə aqca biryne bik kckenə kyləmdə gnə alьp baruьn tieş tabalar. Quşma Amirika xəkymətə bu bankьqa qatnaşrqa tləmi. Bankьnьŋ prsidətllegenə Amirikalь, baş diriktrlqqa Iransuz qujьlьr dilər. Ingelizlər, imissiə bankьsьnьŋ başnda toru blən qənəqətlənrgə ujlьjlar ikən.

Amirika kommunislarь partiəsndə

Nio-Jork, 4 (Tass). Amirika kommunislar partiəse Klivlənd, Filadilfiə, Pitsburg, San-Fransisko həm bytən şəhərlərdə şəhər idarələrenə sajlau vaqtnda yzeneŋ kandidatlarьn qujarqa qərar birde.

Mukdincelər SSSR blən kileşrgə tlilər.

PƏJPIN, 2 (Tass). Şimbun-Ringo [illegible] Mukdincelərneŋ SSSR blən ike arasь aşьqьc rəyştə kilştergə qərar birgənnkləren xəbər itə. Bu eş turnda səjləşylər alьp baru Villingetonkuqa tapşьrlqan.

Sovit ocucьlarь Amirikada

Nio-Jork, 4 (Tass). Sovit ocucьlarnnan Şistakof, Bolotof, Stirlingof həm Gufajef radio bujnca ric səjlədelər. Alarnьŋ riclərə, Amirikanьŋ bəten çirlərndəge kyp stansьlar aşa birlde.

Şistakof „kiləcək Məskəy—Nio-Jork haua julnda brnce tapqьr səjaxət qlu blən maqtanqannьqьn“ əjtte. Sovit ocucьlarьnьŋ riclərə tauьşlь kino-filmgə alndь. Bu kartinь tiz kəndə Amirika kino tiatrlarnda kyrsətələcək

Cit illərdə Yktəber bəjrəmenə xəzrlek

Girmaniə eşcelər diligatsiəseneŋ SSSR gə kitye - yktəber bəjrəme uŋajь blən Quşma Amirikada zur mitingьlar. Angeliə timer julcьlarь yktəber bəjrəme uŋajь blən SSSR ne qotlьjlar.

BIRLIN, 4 (Tass). Kiə Birlin eşcelərə, SSSR gə kitə torqar eşcelər diligatsiəsen tantanalь rəyştə oznttьlar. Pojьz kitkən caqta, ozatucьlar „Intrnatsional“ çrladьlar. Kiə diligatsiəgə qatnaşucьlardan 91 kşe Məskəygə kitte. Bytən 6 diligat bygen [illegible]lər.

NIO-JOK, 4 (Tass). Yktəber rivolytsiəseneŋ 12 jllьqь uŋajь blən, kommunislar partiəse Nio-jorkta zur mitingə uzdrdь. Monda [illegible]nnən artьq kşə qatnaştь, Nio-jork eşcelərə, Sovitlar Sojuzьn jaqlarqa həm impirialislar suqьşьna qarşь kərəşrgə, şulaj uq 5nce nujəbrdə Nio-jork şəhərndə şəhər başlьqьn sajlau vaqьtnda kommunislar partiəsenə jardəm itərgə syz birələr. Cikagoda həm Quşma Amirikanьŋ bytən zur şəhərlərndə də mitingьlar buldь. Politsə, Pinsilvaniə ştatьndaqь Arnol'de şəhərndə ber mitingene [illegible]maladь həm şəhər sajlaularьna kommunislar tarafnnan qujlqan kondidatlarnь qulqa aldь.

PARIŽ, 4 (Tass). Bilgiə kommunislar partiəseneŋ yzək komitetə, Bilgiə eşcelərenə qarata əndəmə cqarьp, yktəber rivolytsiəseneŋ 12 jllьqьn kommunislar partiəseneŋ lozngьlarь astnda uzdьrrqa əndi. Kommunislar partiəse şuşь lozngьlarnь təqdim itə:

„Bez kapitalizm ratsionalizatsiəsenə qarşь“, „Bez xzmət xaqьnьŋ kytərelyen sorьjbьz“, “Suqьş qurqьncьna qarşь kərəş“, „Sotsializm təzyce il - SSSR ne jadlьjbьz“ lozngьlarь.

LONDON, 4 (Tass). Angeliədəge timer jul eşcelərə konfirinsiəsndə, Sovit timer julcьlarь profsojuzь yzək komitite prsidətele iptəş Amosof S S S R timer julcьlarь ismnnən konfirinsiəne qərdəşlərcə qotladь. Ipt. Amosof, 5 jllьq plannьŋ brnce jlь kətkənnən bik kyp artqnь birgənnegen əjtte. Suŋra iptəş Amosof impirialislarnьŋ SSSRgə qarşь suqьş əzrləylərenə tuqtalьp, timer julcьlarnьŋ xalьq ara xərəkəten nqьtu əcen, Sovitlar Sojuzь blən Angeliə eşcelərə arasnda nqlь baqlanьş jasarqa təqdim itte.

Konfirinsiə, SSSR eşceləren 5 jllьq plannьŋ uŋşlь uzdьrьluь blən qotladь həm Sovit timer julcьlarьnьŋ sotsializm təzydə zur ryl ujnaqannqlarьn əjtep, ber auьzdan rizolytsiə qabul itte. Konfirinsiə, Angeliədə Makdonal'd xəkymətenəŋ SSSR gə qarşь suqьş xəzrləyen əjtə həm Makdonal'd xəkymətenəŋ xianətce səjasətenə qarşь kərəşrgə syz ьirə. Konfirinsiə yktəbrneŋ 12 jllьqь uŋajь blən SSSR xalqlarьn qotlьj.

Bəjrəm aldnnan

Cit illərdən eşcelər diligatsiəse SSSR gə kildelər.

LININGRAT, 4 (Rosta). 4 - nujəbrdə, Liningratqa Tən Jaq Amirikadan cit illərdən brnce yktəbr diligatsiəse kilde. Diligatsiə 24 eşcedən qьbarət bulьp, aralarnda ber nicə xьtь da bar. Diligatsiəneŋ başnda tqycelərneŋ sul sojuzь prsidətele Lyies Gəjman, Amirika eşcelərə xalenə baqşlanqan „kərəş julnda“ kitapnьŋ aftьrь. Diligatsiəneŋ sikritarь, MOPK vəkile eşce xatьn Kirlin Dru. Diligatlar arasnda Ford zavotь eşcese ber niger, ber Gastoniə tuqucьsь, Nio-Jork tqycelərə vəkile bar. Diligatlar pritpriətiələrdə sajlanqannar, partiəsez. Bygen diligatsiə yktəber bəjrəmenə baqşlanqan eşce xatnnar çьlьşnda həm prolitariat studintlarь konfirinsiəsndə buldьlar. Diligatsiəneŋ ber eleşe irtəgə Məskəygə kitə.

MƏSKƏY, 4 (Tass). Məskəygə 20 kşelek Latviə eşcelərə diligatsiəse kilde. TASS vəkile blən səjləşkən vaqtta, ip. Sukurs, barьqь 25 diligat sajlanqannьqьn əjtte. Şulardan ikesə Məskəgə kiler adnnan qulqa aindьlar. Ul iptəşlərne qulqa alu blən politsə Libava sul profsojuz yzəge jortnda tnty jasadь. Qulqa alu həm tnty səbəplərə diligatlarqa məqlym tygel.

Bəjrəmdə jaŋa pritpriətiələr eşkə başlьjlar.

ROSTOF - DON, 4 (Rosta). Artim ismndəge ilikter stansiəsen 8 nce nujəbrdə xutqa çibəry əcen xəzrlek btep bara. Ajrьm aggrigatlarь snau jaxşь nətiçə birde. Stansiəneŋ acьluьna aştь tau eşcelərnnən 400 kşe həm Rostoftan 600 ləp eşce ojşmalarь clinnərə kiləcəklər. Stansiəne acuqa tərle ojşma vəkillərə, şulaj uq Krzizanovski, Mikojan həm Ksandrof iptəşlər caqьrldьlar. Şul uq kəndə stansiə qarşnda eşcelər klubь həm Rostofta nodstansiə bylege acьlacaq.

BRƏNSKI, 4 (Rosta). Brənskidə, yktəbrneŋ 12 jllьqьna Liningə həjkəlacьla həm jaŋa tgy fabrige eşkə çibərelə. Fabrik suŋqь tixnike blən eşləngən. Monnan başqa timer jul celь acьlacaq. Ul cat Trubrivski rajonьn təp jul blən totaştьracaq.

Tərle xəbərlər

MƏSKƏY, 4 (Rosta). R S F S R Sovnarkomь Aftodorqa ikнce aftodor latarie jasarqa roxsət itte. Latarinь 1,5 nan 3 milion sumqa qədər itep cqarьlacaq. Latarinь aldaqь jldaqь Yktəber bəjrəmndə ujnatrqa ujlana. Qərar raslau əcen sojuz xəkymətenə tapşьrldь.

XABAROVSKI, 2 (Rosta). Vrangil ataundaqь radio stansь eşli başladь. Stansь Oxotski blən baqlanьş uujdь. Bu kənnərdə Xabarovski blən tərtiple rəyştə xəbərləşylər başlauь məmkin.

Sovitlar sojuznda

1929-30 ncь jlda pritpriətiələrne əzlksez eş atnasьna kycery planь.

MƏSKƏY, 4 (Tass). 3 nce nujabrdə, Krimldə, ip. Rutzutak prsidətllege astnda, promьşlnnsne əzlksez eş atnasьna kycerydə xəkymət komisiəseneŋ utьrьşь buldь. 1929—30 ncь jьl əcen promьşlnn pritpriətiələren əzlksez eş atnasьna kycery planь raslandь. Bu plan bujnca 1929—30 ncь jlda 1 milion 332 meŋ eşce əzlksez eş atnasьna kycereləcək. Anьŋ iŋ kyp sanь auьr promьşlnnskə turь kilə. Raslanqan plan bujnca bu jlda əstəmə rəyştə 732 meŋ eşce əzlksez eş atnasьna kycereləcək. 1930—31 nce jlnьŋ başьna çinel promьşlnnsta 468 meŋ eşce əzlksez eş atnasьna kycereləcək. Auьr həm çinel industriə arasndaqь bu kyrneş sojuz xəkymətə tarafnnan birlgən diriktifkə turь kilələr. Barlьqь mamьq, jon, kinder həm jfək promьşlnnslarnda əzlksez eş atnasьna 200 mŋnəp eşce kycereləcək, şularnьŋ 128 mŋe mamьq—jep promьşlnnese eşcelərenə turь kilə.

III nce industriə zajumь obligatsiələre nujəber urtalarnda bankьlarqa birelacək.

MƏSKƏY, 4 (Tass). SSSR Narkomfineneŋ dəylət zajumnarь bylege əjtyencə, bankьlarnь həm saqlьq kassьlarьn III nce industriə zajumnarь obligatsiələre blən tə'min itə başlau nujəber urtalarnnan başlanacaq. III industriə zajumь obligatsiələren brkety talonnarьn jazьlucьlar nujəber həm dikəber ajlarnda alьp btəcəklər, jəqni 1930 ncь jlnьŋ 1 nce fivralьna bilgeləngən brnce tirazdan bik kyp irtə alacaqlar.

Eşcelər təqdime 307 meŋ sum ikonomiə birde.

BRƏNSKI, 4 (Rosta). Ytkən xuçalьq jlnda „Krasnьj profintirn“ zavotь eşcelərə təqdimnnən 307 meŋ sum ikonomiə iasadь. Konvier sistimь krtyjək vagonnarь eşləyne ike mərtəbə arttrdь həm nərsəneŋ yzenə təşkən bəjəsen 8 meŋ 439 sumnan 7 meŋ 549 sumqa qədərə təşrde. Əjbrlərneŋ bozьluьnnan saqlьj torqan vagonnarь çiu eşe, ike aj urnьna 25 kəndə btə. Əzlksez eş atnasьna kycy blən zavotqa, yzeneŋ 5 jllьq programьn əc jьl jarmda təgəllərgə məmkinnek birə.

Qazanqa jaŋa kitrlgən turboginirator

SSSRnь iliktrləştery planь.

Monnan un jьl elek xalьq komisarlarь sovitь V.I. Linin prsidətllege astnda SSSR nь iliktrləştery planьn rasladь. Bu iliktrləştery planь GOƏLRO—30 jaŋa ilikter rajon stansalarь saluь kyzdə tottь. Alarnьŋ qomumi kecləre 1 jarьm milion kilovat bulrqa tieş ide.

Bu iliktrləştery planь təgəllənep bty aldnda tora. Jaŋadan salnqan ilikter stansalarьnьŋ kecləre 1 milion kilovattan artь inde. Biş jllьq plannьŋ axьrьna sovitlar vlasь vaqtnda salnqan stansalarnьŋ kecləre, monnan 10 jьl elek birlgən xəkymət zadaniəsen ike jarьm mərtəbə artqь blən təgəlləjəcək.

Xəzrge kəndə SSSR Juqarь xalьq xuçalьqь sovitnda, sovitlar sojuzьn iliktrləşterydə jaŋa giniralni plan təzygə xəzrlek başlana.

Bu plan 15 jlqa bilgeləngən. Ul bəten sovitlar sojuzьn gigant ilikter stansialarь blən qaplьjacaq, alarnьŋ kecləre unnarca milion kilovat ilikter kecenə çitəcək.

Ytkən jlda SSSR, yzeneŋ ilikter stansialarьnьŋ kecləre blən dənjada 9 ncь urnnь aldь. Xəzer bez Italiə blən Norvigiəne uzьp 8 nce urnnь aldьq. Giniralni plan, bzne 8 nce urnnan iknce urnqa kycerəcək.

Sovitlar sojuzьnьŋ ilikter stansialarь, yzləreneŋ kecləre blən bəten Jovropa illərenə qaraqanda kəclerək bulacaq. Alar, fəqət Amirikaqa qna urьn birəcəklər. Anda xəzrge kəndə bəten dənja ilikter keceneŋ jartьdan kyberək eleşe tuplanqan.

Suŋqь səqəttə

LONDON, 5 (Tass). Fələstinnən xəbər itylərenə qaraqanda, Bal'fur diklaratsiəseneŋ 12 jllьqь kənndə Qədstə, qərəplərneŋ zur dimonstratsiəse buldь. Qərəplər bəten çirgə „Btsen Bol'fur diklaratsiəse“ digən jazulь qara flaklar eldelər.

TOKIO, 5 (Tass). Xarbinnən xəbər itylərenə qaraqanda, 38 Sovit grazdanь eşe bujnca xəkem itlgən Strukof 4 nce nujəbrdə tərmədə ylde. Ul qatь tubirkulyz blən aurьj ide.

VARŞAU, 5 (Tass). Səjem prsidətele Daşinskinьŋ çəmhyriət prizidinte Mostitski ismenə jazqan xatь iqlan itlde. ul bu xatnda monnan arь səjmnən başqa çirdə Pilsudski blən ocraşudan baş tarta.

MƏSKƏY, 5 (Tass). „Pravda“da Biloborodofnьŋ oppozitsiədən kity turnda Smirnofnьŋ qərizasьna quşьlu turndaqь tiligramь iqlan itelə.

Bəten dənja eşcelərə kapitalqa faşizm həm impirializmqa qarşь kərəşne kiŋəjtələr

Angeliədə zur zabastofkьlar cqarqa tora.– Fransiədə Lion şəhərndə tramvajcьlar zabastofkьsь.- Avsteriədə eşcelər blən faşislar arasnda kərəş kiskinnəşə.

LONDON, 4 (Tass). Angeliə tuqu eşcelərə profsojuzь şuşь kənnərdə eş başnnan eşləy bəjələren 25 prosint kytəryne sorap xuçalarqa moraçəqət itəcək. Xuçalar augus ajnda bəten mamьq-çep promьşlnnosь eşcelərenə tritieski sut qərarь bujnca xzmət xaqьnьŋ 6,5 prosint kimetlgənnegen əjtep, moŋar qarşь toralar. Çep erləycelər profsojuzь başnda torucь riformislar, tuqucьlar profsojuzьnьŋ cqьşьna bik nacar qarьjlar. Cənki tuqucьlar arasnda başlanqan bu xərəkətneŋ çep erləycelər arasьna da çəjelye məmkin.

LONDON, 30 (Tass). 3 nce nujəbrdə Şotlandiədə tau eşcelərə blən şaxtь xuçalarь arasnda jasalqan kileşyneŋ srogь tula. Şotlandiədəge şul tau eşcələre sojuzь, şaxtь xuçalarь aldьna şuşь soraularnь qujdь: 1) Şaxtьlarda eş kənen 7 səqətkə qaldьrrqa, 2) Çir astnda eşləycelərgə xzmət xaqьn 11-12 şilling (ber almaşqa), çir əstndə eşləycelərgə 10 şilling arttьrrqa, 3) Tieşle səqətnnən tьş eşlənə torqan bəten eşlər əcen aqca tylərgə.

LONDON, 30 (Tass). Kənjaq Uəlstəge Garv Vəlləj rajonnda, 5.000 tau eşcese əcnce atna inde zabastofkь alьp baralar.

PARIŽ, 4 (Tass). Lion şəhərndəge tramvaj eşcelərə, xzmət xaqьnьŋ kəmenə ber frank kimetelyenə qarşь protis jasap, zabastofkь başladьlar. Eşcelər yktəber başnnan birle zabastofkь başlarqa dip sorap kilsələr də, riformislar zabastofkьnь totьp toralar ide. Xəzer alar eşcelərneŋ qsrqlauь arqasnda, zabastofkь başlarqa məçbyr buldьlar. Ləkin riformislar, zabastofkьnь btery carələren kyrələr.

LONDON, 4 (Tass). Hindstandaqь zur timer jul eşcelərə xzmət xaqь arttьrьluьn sorap zabastofkь başlarqa toralar.

VARŞAU, 4 (Tass). Juqarь Siliziədəge Kattovitsə şaxtьlarьnьŋ eşcelərə eşcelərneŋ soraularь ytəlməygə qarşь protis zabastofkьsь iqlan itərgə qərar birdelər. Juqarь Siliziə mitallislarь bu zabastofkьqa quşьlalar.

VINA, 4 (Tass). Ştokkerau şəhərə suqьş lagirь xələnə kilde (Faşislar bu şəhərdəge Xəjd fabrigьnьŋ eşceləren qamap alqannar ide). Kazarmьlardaqь qəskər suqьş xəzrlege xələnə kiterlde. Şəhər uramnarnda zandarmnar həm xəjmvirlər (faşislar) neŋ qorallь ətrətlərə jəri. Xəjd fabrigьnьŋ eşcelərə əjrəncklərne ştrəjkbrixrlkkə məçbyr itməkce bula. Şimbə həm jəkşəmbe kənnərdə kommunislar həm eşcelər oboronasь ətrətlərə brgə dimonstьratsiə jasarqa tləsələr də, politsə moŋar qarşь təşte. Ştokkeraudaqь mital həm piala zavotь, şulaj uq məj fabrigь eşcelərə, Xəjd fabrigь eşcelərenə tləktəşlek bldery əcen zabastofkь başlarqa xəzrlənələr. Vinir Nəjştatta, kommunislar partiəse Xəjd fabrige eşcelərenə tləktəşlek dimonstratsiəse jasadь. Politsə dimonstratsiəne qualap ber nicə kşene qulqa aldь. Kicə Vina şəhərə jaqьnndaqь Purkirdorof həm Middingdə faşislar blən eşcelər arasnda jaŋa bərleşylər buldь.

VINA, 2 (Tass). Yktəber ajnda kommunislar partiəse orgьnь „Rote Fanə“ gəzitenə 10 tapqьr konfiskatsiə jasaldь. Uzqan atnada „Rote Fanə“ gəzite barь ber gnə tapqьr cqa aldь. Gəzitneŋ çauaplь ridaktrlarnnan 4 kşe dəylətkə xianəttə qəjplənep qulqa aldьlar.

Cistaj həm Callь profsojuzlarьnьŋ sabaqlarь

Tatarstan Çəmhyriəteneŋ bəten profsojuz ojşmalarьna

Qulda bulqan, bigrək tə kantonnardan (Cistaj, Callь) bulqan matiriallar, profsojuz orgnnarьnьŋ yz eşləren bik əkren jaŋadan təzep-qujьp çibəryləren əjtep toralar.

Kantundaqь profsojuz ojşmalarьnьŋ, yz eşlərndə jaŋa formьlarьn qullanularь bətnnəj sizlmi. Cistaj, Callь profsojuz ojşmalarь, şulaj uq auьl xuçalьqь-urman eşcelərə sojuzьnьŋ Kukmara komititen tiktşery tybəndəge nərsəne kyrsətep tora.

Bajtaq profsojuz ojşmalarьnьŋ çitəkcelərə, sotsializm təzeleşə eşndə yz allarnda torqan burclarnь tormşqa ytkərmilər. Mnə bu xəldə alarnь biurokratizmqa, eştə tar tsixcьlqqa, massьdan ajrьluqa əsteri. Mnə bu xəl alarnь, eşcelərneŋ kəndəlek soraularьn, kirəkle jaqlauь sotsiolizm promьşlnnosь kytərely, kiləcəktə bəten xalьq xuçalьqьn sotsializmca jaŋa baştan qoru burclarь blən bəjli blməygə jəqni uŋ tajpьlşqa əsteri.

Mnə şundьj çauapsьz qaraşlar arqasnda, Cistaj pritpriətiələrndə sotsializm jarьşь barmьj. Ucrizdiniələrdə (Cistaj, Callь) sotsializm jarьşь dogovorlarь clinnər massьsь qatnaşnnan başqa zaflar blən gnə təzelə, qaj ber urnnarda (Minzələ) tiligraf aşa gna bara h. b.

Şuşь ilne indystriələşteryne tizlətydə ciksez zur rol' ujnarqa tieş bulqan eş—sotsializm jarьşь Cistaj profsojuzlar ojşmasnda ber gnə mərtəbə də tikşerlməgən. Qaj ber ucrizdiniə həm kibtlərneŋ əzlksez eş atnasьna kycylərə clinnər massasь tarafnnan tikşerlmi, bəlki prikaz blən gnə uzdьrьla.

Bu kəngə qədər şuşь təp məs'ələlər tirəsenə eşce massьsьnьŋ iqtibarь moblzoyajt itlməgən əle. Xətta Cistajnьŋ qaj ber çitəkce profsojuz eşcelərə arasnda, bu məs'ələneŋ əhəmmiəten bətnnəj aŋnamaucьlar da bar.

Cistaj profsojuz ojşmalarьnьŋ şuşь rəyeşcə eşləyləren ajrьm rədovoj eşcelər arasnda bulsьn, ajrьm profsojuz eşcelərə arasnda bulsьn abivatllek həm vaq burzuacьlq qabьqьna biklənep, ildə bəjek sotsializm təzeleşeneŋ Kyləmen həm əhəmmiəten sizməy digən nərsələrne tudrdь.

Eşcelər tarafnnan, yz ara tənqitne basu həm alardan qurqular barlьqь turnda birlgən zəjəvliniələr həm zalularqa profsojuz ojşmalarь tarafnnan sizgrlek blən tieşle iqtibarlar itlməgən. Yz ara tənqitne qsu vaqiqələre turnda bulqan eşlərneŋ brsə də qaralmaqan həm qəjple kşelərə çauapqa tartlmaqan.

Cistaj Məqarif Eşcelərə jortnda mədir bulьp juqarь kytərlgən ber xatьn (elktə xatьn-qьz gimnaziəsndə eşləgən xanьm) eşləgən. Şul kşe tərle səbəplər tabьp tənqit itep toruь əcen idən sberyce xatnnь urnnnan cqarta. Bu eşkə profsojuz orgnnarь riza bulьp toralar, suŋnnan RKI orgnnarь tarafnnan idən sberyce xatьn kire yz urnьna alьna. Ləkin kantprofbiuro bu eştən, idən sberyce xatnnьn zəjəvliniələrenə formal' biurokratlarca qaraqan rabotniklarqa qarata hic ber tərle nətiçə cqarmьj. Şulaj uq Mixanikь zavotь blən aqac zavotь eşcelərenen də, yzlərndə yz ara tənqitne qsu barlьqь, yzləreneŋ syz əjtrgə qurqьp torularь turnda ber nicə zəjəvliniələrə profsojuz ojşmalarьnьŋ iqtibarlarnnan cittə qalalar.

Suŋqь kənnərdə profsojuzlarnьŋ auьl çəmaqət tormьşnda qatnaşularь ber qədər çannana təşsə də, ul eşlər profsojuzlar aldьna qujlqan ciksez zur burclarqa çauap birə alrlьq tygllər əle.

Aşlьq xəzrləy şiklle zur səjasi kampaniə tirəsenə şuşь kəngə qədər clinnər massьsьnьŋ iqtibarь tieşle rəyştə tuplanmaqan, qaj ber sojuz clinnərenеŋ artьq aşlqlarьn xəkymətkə tapşrmaularьna qarşь, xətta qaj brləreneŋ kulaklarqa artьq aşlqlarьn jəşerydə bulşlьq itylərenə qarşь, bəten clinnər massьsьnьŋ ojşqan otporь birlmi kilə. Sьjnfi kerəşneŋ ytknnəşə baruь, clinnər massьsь iqtibarьnьŋ jannnan qna uza dierlek.

Cistaj həm Callь profsojuz ojşmalarь zajum taratunьŋ zur əhəmmiəten tieşncə yzləşirməgənnər həm anь kiŋ qatlau massьqa aŋnatьp şul kampaniə tirəsenə alarnь tuplьj almaqannar.

Xzmətneŋ eşləp cqaru julьn kytəry, əjbrneŋ yzenə təşkən bəjəsen kimety, progullarqa qarşь həm qomumən xzmət dissiplinasь əcen kərəşy, sovit aparatlarьn tazartu, juqarь kytəry əcen jaŋa kadrlar xəzrləy kbek məs'ələlərgə tieşncə iqtibar itlməgən həm ul məs'ələlərdəge eşlər bətnnəj jaraqsьz dərəçədə qujlqan. Bajtaq kanton profsojuz ojşmalarь qojrьq bulьp qna baru əstenə qaj ber artta qalqan eşcelər gruppьsьnьŋ yz fajdalarьn qna kyzətylərə həm alarnьŋ sotsializm promьşlnnosьna jalqьş qaraularь blən kərəştə totqan jullarьnьŋ acьq bulmauь blən aurьjlar.

Ber nicə ojşmalarnь tikşerep cqular, partiə həm profsojuzlarnьŋ təp qərarlarьn massь ecenə ytkərydə çauaplьlqnьŋ bətnnəj bulmauьn kyrsətələr.

Məsələn: Partiə Yzək Komititьnьŋ, profsojuzlarnьŋ auldaqь eşlərə turndaqь qərarьn, Sovitlar Sojuzь həm Tatarstan profsojuzlarьnьŋ qərarlarьn, alar artnnan uq uzqan VTSSPS həm TSPS plinomnarьnьŋ həm başqalarnьŋ qərarlarьn profsojuzlar bətnnəj diərlek tikşrməgənnər, xətta xəzrge vaqtta iŋ məhim dokumintlardan bulqan VTSSPS neŋ əndəməse də bajtaq profsojuz ojşmalarь həm clinnər massьsьnьŋ çьlьşlarь tarafnnan tikşerlməgən həm tikşerelrgə ujlanmьj da.

Təp diriktiflarqa qarata bulqan mondьj çauapsьzlqtan qrofsojuz ojşmalarьn nindi də bulsa jaxşrtuь krtrgə turь kilmi, kanton profsojuz ojşmalarьnьŋ rabotniklarь kicerlməslek rəyştə əkren qimldьjlar. Xəzrge şartlarda profsojuz eşlərndəge borьlşnьŋ bəten məhimnegen aŋnarqa tləmilər, kirelek kyrsətələr. Haman da iskecə eşləydə dəyam itələr. Mnə bu nərsə abiktif rəyştə profsojuz eşlərndəge borьlьş turnda bulqan partiəneŋ təp diriktiflarьn bozu blən ciklənep qala.

Cistaj kantonь profbiurosьnьŋ plinomь, kantondaqь profsojuz eşləreneŋ xələn tikşerep, kanton profbiurosnda çitəkcelek jaŋartrqa qərar birde həm bulqan çitşszlklərne bterygə bajtaq kankrit caralar bilgeləde, alarnь tormşqa ytkərydə çitəkce kadrь qna qatnaşьp qalmьjcь, bəlki kantondaqь bəten eşce massьsь çələp itelrgə tieş.

Tatprofsovit Prizidiumь, kantondaqь profsojuz ojşmalarьnьŋ eşləren jaŋadan təzy timpьn tizlətyne həm sojuzlarnьŋ Tatarstan bylklərə tarafnnan kanton bylklərə blən çitəkcelek eşeneŋ jaxşrtьluьn kisken rəyştə taləp itə, partiə həm profsojuzlarnьŋ təp diriktiflarь bəten keje, soŋqarmьj tormşqa ytərgə tieş.

Bəten kanton profsojuz ojşmalarьna Partiə Yzək Komitite tarafnnan profsojuzlarnьŋ auьl çəmaqətcelek tormьşnda qatnaşularь turnda cqarqan qərarnь („Trud“ 136 ncь nomir, 29 ncь jьl, 16 ncь iyn) VTSSPS əndəməse („Trud“ 204 nce nomir, 29 ncь jьl, 6 ncь augus) həm şuşь xatnь, aktif kiŋəşmələrndə, şulaj uq kiŋ clinnər massьsь çьlьşlarnda tikşerelep - eşləp cqarunь kisken rəyştə təqdim itelə.

Alqa qujlqan burclar tirəsenə, kiŋ yz ara tənqit nigezndə kiŋ clinnər massьsьn mablizavajt itep, şunьŋ blən anьŋ eştəge qьnnqlar həm çitşszlklər blən kərəşydə aktif qatnaşь bar, itelrgə tieş.

Tik kommunislar partiəse julbaşcьlьqь astnda kiŋ eşcelər massьsьnьŋ yzləreneŋ aktif həm jaqnnan torьp qatnaşqan caqta qna, bəten xalьq xuçalьqьn jaŋa baştan sotsializmca təzy aldndaqь qьnnqlarnь çiŋep cqu məmkin buluьn nьq xətrgə alьnrqa tieş.

Iptəşlər sələme blən:
Tatprofsovit prsidətele: (KULIKOF).
Tatprofsovit sikritarь: (NURQƏLIEF).

V. K. P. (в) Θlkə Komitite həm Θlkə Kontrol' Komisiəse plinumnda

يارلىعا تايانب، ئورتا حەللى بلەن برلەشب. كولاكقا قارشى نقلى كۇرەشكە

ئاشلق حەزرلەو ئشنڭ يۇمعاقلارى تورندا ،تولى ماتيرييال بولماوعا قاراماسدان، بز ئاشلق حەزرلەو ئشى توبەنگى يارلى هەم ئورتا كرەستيەن ئاكتيفنڭ بزنڭ ئۇيشمابز تيرەسندە ياقنراق ئۇيشوونا سەبەب ،بولدى ديب، ئەيتە ئالابز. ئاشلق حەزرلەو ئشنڭ بر ياقدان بزنڭ سافلارنى نعتودا، ئيكنچدەن توبەنگى پارتييە ئۇيشمالارن

تيزلك بلەن نقلى قارشى ،تورو، پارتييەنڭ توبەنگى ئۇيشما ئشچلەرنە هەم پارتييەسز يارلىلار ئاكتيفنا تيررور ياساوچى كولاكلارعا قاتى جەزا بيرو ،يولن ،شول چاعندا ئوق ئالب كيتە ئالمادلار، لەكين سوكعى كونلەردە بز ئايرم قەرارلار ياردەمى بلەن ،بو ئشنى يولعا سالا ئالدق. برنچە، تيررور ئاكتلارى ياساوچى كولاكقا حەزرگى كوندە تيز هەم كيسكن رەوشدە جەزا بيرو - بر ياقدان كولاكقا ساباق ،بولب توشە هەم كولاك تيررورنڭ ئازايوونا سەبەب بولا، ئيكنچى ياقدان - ،شوشنڭ ئارقلى بز ئاولداعى يارلى هەم ئورتا حەللى قاتلاونڭ ئاكتيفلعن ئۇيشترا ئالاچقبز.

ئاول حوجالعن كوتەرو هەم ئانى ساتسيياليزم نيگزنە ياڭادان تۇزو بورچلارى

،بو يلعى ئاشلق حەزرلەو كامپانييەسنڭ ...

ئاشلق حەزرلەونڭ ،بييل كوز باشندان ئوق بتووى حەزر بزنڭ ئالدبزعا ئاول مەسئەلەسندە بيك مۆهيم مەسئەلەلەرنى كيترب قويا. ئيك ئلك، ئاول حوجالعن ساتسيياليزم نيگزندە ياڭا باشدان قۇرو مەسئەلەسنە ئايروچا ئەهەممييەت بيررگە

(ئاحرى 3نچى بيتدە)

Partiənen giniral'ni julь ecen kərəş

V. K. P. (в) neŋ Tatarstan Θlkə Komitite sikritarь ipt. Razumof doklatь

ساتسيياليزم تۇزو بيلگسى ئاستندا

لينيننڭ ريوەلوتسييون تيورييەسن ئوڭ« هەم سوللق» بلەن بوزولارعا قارشى

پارتييە سافلارنڭ ئوسووى هەم ئانى تازارتو

ئوڭ ئاپپارتونيزمنڭ كانكريت رەوشدە كورنشلەرنە قارشى

ئوزعان چوردا بزنڭ ئۇيشمانڭ ئشى حوجالقنڭ بوتن ئولكەلەرندە كاپيتاليزم ئيليمينتلەرنە هۆجوم ئيتو يونەلشندە، بارسندان دا ئلك ئاشلق حەزرلەو، جير تۇزو هەم ئاول حوجالعنڭ كومەكلەشووندە كيدى. بزنڭ بوتن ئشبز ،حۇسوسى كاپيتال بلەن كورەشى، كولاك، نيپمان ئيليمينتلەرنە هەم پوپلارعا هۆجومنى كوچەيتو بيلگسى ئاستندا باردى.

ئوز ئارا تەنقيد. حزمەت ئييەلەرنڭ ئاكتيفلعن كوتەرو ئۆچن توب يول

بز ئەلى ،شوشى كۆنگە چاقلى ئوز ئارا تەنقيدنى جەيب جيبەرو ئۆچن كورەشنڭ كوبمى دە بولسا قەناعەتلەنرلك حەلدە ،بولوون ئەيتە ئالميبز.

V.K.P. (в) Өlkə Komitite həm Өlkə Kontrol' Komisiəse Plinumnda

(باشى 2نچى بيتده).

تييش بولابزه ئۆلكه كەميتيتى بيوراسى، شوشى پلينومنڭ ئۆب قەرارلاردان برسى، بارلق پارتييه ئۆيشمالارن قش كۆنى ئاول حوجالىعن كوتەرو هەم ئاڭى ساتسيياليزم

ئش بارى 70 پراسينت قنا ئوتەلب قالعان ئيدى. كوب ياسوعا كوچونى هەزرگى 16 پراسينت ئورننا 30 پراسينتقا قەدەر جيتكرگه ئيرنشرگه كيرەك.

نيچك باراچاعن ئالدان ياحشى ئوق كورسەتەچەك. تاتارستاندا هەم بۆتن سەويتلەر سايوزندا كرەستييەن ماسسەسى ،بو مەسئەلەنى كيگەشكه قويماعان، ئانى ئيندى‌گەنه دەرەجەدە بولسادا ئالدنا قويماعان بركنه ئاولدا يوقدر ديبەرگه بولا. ئوز حوجالقلارن

ياحشرتو مەسئەلەسن كيسكن رەوشدە كورسەترگه مەجبور ئيته. تاتارستان كرەستييەنى حوجالىعن كومەكلەشترو ئشن ئالعا جيبەرو منه ،شوشى نەرسەگه نق ياعلانعان.

قسقاچاعنا حەيوانچلق ئشنندە توقتاب ئوزام. بزدە ئاول حوجالىعن حەيوانچلق

يەشەولەرى تورندا ئوزعان بر كرەستييەت دەن سۆراب ،تۆردى. ،مۆندى فاكتلارنى بز هەر تۆرلى فورملاردا بيك كوب ئاوللاردا ئۆچراتا ئالابز، منه ،بو نەرسە تۆزلله تۆرعان كومەك حوجالقلارنڭ سيفاتلارن

تۆرعان حەيواننى، نەتيجەدە بارلبر شول ئوق تاتارستاندا قالعان ديب حيسابليبز، ،بو نەرسە، ئاول حوجالىعننڭ بارشنا ،زور ناچار يۆعنتى ياساماياچاق.

بتمەدى.

Xəвərceler jazalar

Sajlaular çannь ytelər.

Bzneŋ tgycelər kolliktifnda вu jьl faвkomqa sajlaular hər вer sixta ytkərlde. Eşcelər yzlərenen aralarnnan iŋ aktif eşcelərne faвkomqa sajladьlar. 25 tərle nakaz вirep, alarnьŋ 100 prosintь вlən ytəlyen alar østenə jəklədelər.

ESCE.

Rivkomisiə joqlьj.

Kakşan zavotndaqь rivkomisiənen вer nərsə də əşləməye arqasnda, zavot mədire ip. Qilmttinef zavot aqcalarьna tipterep jөri.

Bzneŋ rivkomisiə qajcan ujanьr ikən?

BAHAUTTINEF.

● Callь kantonь, Nərkəj volьsь, Taulьq aulndaqь Nərkəj patrip-kopiratsiəsenen вylkcəsndə eşləyce prikaşcik Şəmsttinef Vaqiz вylkcəgə qajtqan tauarlarnь kyp vaqtta itək asinnan qna kyŋlenə oxşaqan xalqlarqa qna ъcqndьrьp jata.

Şəmsttinef elkkə kyp çir вiləp torqan, zur suma вlən satu itkən satucь вalasь вulu østenə ytkən jlda nalukka qarşь cqьp, Minzələdə 6 aj təzəty jortnda jatьp qajtqan kulak qiъrcьqь. Kopiratsiədən ocьrrqa kirək.

YTEP BARUCЬ.

● Callь kantonь, Nərkəj koopxlipnen Taulьq aulndaqь aşlьq xəzrləyce agintь Şakiref, aşlьq xəzrləy urnьna ecep vaqьtьn ytkərə. Krəstiənnərnen jortlarьna iserek kileş aвьnajqьla aşlьq sorap krə, səjləycelərgə qaraqanda, anьŋ вu qədəte iskedən yk вar. Ytkən jlda ecep suqьşьp xəkmgə вirlgən, ləkin çəzasь atministьratsiəgə krep qotьlьp qalqan.

Mnə şundьj alkagolik aginttan Koopxlipkə fajda cqmajacaq, şuŋar kyrə aŋar kəçə вilite вirrgə kirək. ŞUL.

تيزدەن باسلب چعا

؟ ,,كونتر ريۋالوتسييون سۆلتانعەلييفچلككه قارشى،، ؟

كومەكلەشترونڭ ،شوندى تيمپلارى بارلعنا قاراب، بز حەزر كومەك حوجالقلارنى تاعن دا كيسكنرەك رەوشدە ئرتلەندروگه ،يول ئۆتارعا تييشبز. بز ئۆيشترلعان كومەك حوجالقلارنڭ سيفاتلارنا، مۆكارچنعا قاراعاندادا زعراق ئەهەممييەت بيررگه تييشبز. بزنڭ ئشدە ئوزەك ئەهەممييەت، ئۆيشترلعان كومەك حوجالقلارنڭ سيفاتلارن ياحشرتو ياعنا كوچرلرگه تييش. حەزر ئۆزلله ئۆرعان كومەك حوجالقلارنڭ نيچك ئۆيشدرلولارى، ئالارنڭ نيچك ئشلەيەچەكلەرى مەسئەلەسى كومەكلەشدرو ئشنڭ تيمپى

ئاول حوجالىعى بوينچا ئوتكەن ،يلنى ئشلەنگەن ئشلەرنڭ قايبر ئۆب يۆمعاقلارى توبەندەگچە: ساپان ئاشلعى بوينچا بزچە چلگەن جيرلەرنى 4 پراسينت چاماسى ئارتدردق. ،ئوجم باسووندا چەچو جيرلەرى ،ببيل ئوتكەن يلعى قەدەرئوك چەچلدى. ،ئوجم باسووى بوينچا، ئەلى بزنڭ قوللبزدا ماماندا قزعاندچقا قارشى، سوڭعى مەعلوماتلار يوق. ،ببيل بز ئوزنبزنڭ ئالدنبزعا ساپان باسوون 8 پراسينتقا چنلاب‌دا كيڭەيتو ،بورنچى قويارعا تييشبز. شولاى ئوق بزگه، ئۆرلقلارنى 100 پراسينت تازارتو ،بورنچن ئوتەونى‌دە ئالدنبزعا قويارعا كيرەك. چۆنكى حەتتا ئوتكەن يلنى‌دا، ئۆرلق تازارتو مەسئەلەسن فيۋرال هەم مارت ئايلارندائوق قارى باشلاوعادا قاراماسدان ،بو

سۆلتانعەلييفچلككه، گروپپاچلققا هەم ئورس شاۋينيزماسنا قارشى

ئورنداعى ئۆيشمالار پارتييه ئۆلكه كەميتيتى هەم ئۆلكه كانترول كەميسييەسنڭ سۆلتانعەلييفچلك تورنداعى قەرارن ،تولسى بلەن ياقليلار

بەدرەفدە باشلانب ئستينا گەزيتنە كوچكەن شاۋينيزم

هەر بر چوحر مالاى بەدرەف ئستيناسنا برەر نەرسە يازب چعونى ئوزنڭ ئيزگى ،بورچى سانى. بەدرەف ئستينالارندا هەم «ساتيرا» هەم «،يومر» هەم باشقالارنى كورگه بولا. چوحر يازاردا، بۆزاردا، بارنسندا ،بولدر.

عەلييف، گاركاممونحوزنڭ يورييسكونسولى، ،ئول پارتييه هەم پرافسايور ئشنندە ئاكتيف قاتناشا. كاممونحوز ئشچلەرى قارشندا شەب، ئافتاريتيتلى يگت. لەكين بر كيمچلكى بار. عەلييف... تاتار...

بارچاعندا يەشەدگز، ئه حەزر ئيندى ،ئورس باشلق كيلگەچ، كورمەگەنگزنى كورسەتربز» ديگەن نەرسەنى بلدرە. ،لوندن كيتووى ئوكاىى بلەن يازلعان مەقالەدە توبەندەگى نەرسەلەر ئاچق گەودەلەنەلەر:

— تاتارلارنى « بيت» ئيتولەرن...

— ژيتلارنى «ريزات» ئيتولەرن گنه كۆتەرگه قالا. ،مۆنى بولدرماس ئۆچن بارى بركنه ،يول بار:

— كاممونحوزدا ئشلەوچلەر ساستافن تاعن بر قات قابشاب قاراو.

— كامسلوۋ، ئستينا گەزيتى تيرەلەرنە ئۆيالاعان قۆزعنلارنى ،توزدرو.

شولاى كاممونحوز قارا گروهلارى، ياحشى بلب ئۆردعز:

سزنڭ بەدرەف ئاگيتاتسييەگزگەدە، شول ئوق قوللار بلەن يازلعان ئستينا گەزيتندەگى ئاگيتاتسييەگزگەدە پراليتارييات دەولەتى ،يول قويماس.

ع. حۆسەين.

منه ،شول ئوكاى بلەن كاممونحوز ئستيناگەزيتى قەباحەت رەوشدە ئانتيسيميتيزم چعشى ياسى. كاممونحوز ئستينا گەزيتى، شوندا ئشلەوچى بيش يەۋرى حزمەتكەرن، قوللارننا قارا فلاك ،ئۆتدرب، كيتەتۆرعان ،لوندننى كوزيەشلەرى توگب ئۆزاتالار ئيتب ئۆشرە.

،بو گەزيت‌ئلنو بلەن، كاممونحوز حزمەتكەرلەرى ئشلەرن تاشلاب گەزيتنى ئوقرعا جييلالار. شارقلداب كۆلشەلەر:

— ،نو يەۋريلەرنڭ كيرەكلەرن بيرگەنلەر دييشەلەر.

منه ،شوندى كارريكاتورا بلەن ئستيناگەزيتى يەۋرى حزمەتكەرلەرنە: «سز يەۋرى باشلق

كوره ئۆزالار باشدا:

„Долой жидов и татар!"

ديب يازسالار، سوڭندان منه نەرسەگه قەدەر بارب جبتە:

— Бей татар!

— Режь жидов!

بەدرەف بيلگنلى، كيرەكچه نەتيجه بيره ئالمى. شاۋينيسلار، ئانتيسيميتلار ئوزلەرنڭ قارا ئويلارى ئۆچن گاركاممونحوزنڭ ئستينا گەزيتن قۆرال ئيتەلەر. ئستينا گەزيتى بيك ئۆستاعنا، بيك ديليكاتنى‌عنا ئيتب، گاركاممونحوزداعى قارا گروهلارنڭ ،ئورگننى ،ولن ،ئوينى. تاتار هەم يەۋريلەرگه قارشى نفلى كۆرەش ئاچا.

تاتار يەشلەرندەن كۋاليفيكاتسييەلى ئشچلەر حەزرلەو

يلدائوق ئۆيشترلوونا قاراماسدان، ئوزندە ئوقب بتدرب كۋاليفيكاتسييه ئالب چعوچلارن 1926 نچى يلداعنا كوره باشلى. ،شول يلدان بيرلى ،يل ساين ئارمى - كوبمى كۋاليفيكاتسييەلى ئشچلەر چعارب كيله. ئەلبەتتە، مەكتەب تاك‌كوب كنه ئوكشلقلارى بلەن برگه، قايبر جيتشسزلكلەرن دە يەشرب ،بولمى. مەكتەبنڭ جيتشسز ياقلارى ئيتب، ئوتكەن واقتدا ئوزندە تاتار ئشچى يەشلەرن جەلب ئيته ئالماو، يونلەب تەربييەلەودە كۆچسز ،بولوون ئالرعا ،تورى كيله. يوعارىدا كورسەتلگەن جيتشسزلكلەر منه نەرسەدەن عيبارەت:

بيلگنلى سەبەبلەر ئارقاسندا ،بو مەكتەبدە ئوقو-ئوقتو ئشلەرى تاتار بالالارى ئۆچن ئاور. ،ئورس تلن جيتەرلك بلمەولەرى، ئەلبەتتە ئوقوعا زارار ئيتمى ،بولمى هەم ئالارنى ئالعا ئوتەرگه جيتەرلك چارالار كورلمى. ،شونڭ نەتيجەسندە 1926 نچى يلدا تاتارلاردان 16 بالا مەكتەبدەن چعارلب جيبەرلە هەم قالعان باياتاعى مەكتەبدەن ئوزلەرى «ئيحتييارى»

كشى، شولاردان تاتارلار برەودە يوق. 1927 نچى يلدا «9 كشدەن تاتارلار بر» كشى. 1928 نچى يلدا «21» كشدەن تاتارلار بارى ئيكەو. 1929 نچى يلدا 17 كشدەن تاتارلار بيش كشى.

قسقاسى دورت چعارشدا «57» كشدەن «8» گنه تاتار يەشلەرى. ئەلبەتتە، حاتانى

ئوكتەبرگه ئەزرلك

● ئاتساپوز تارافندان باتراكلار ئۆچن

● ئوكتەبر كۆنلەرندە شەهەر كوستارلاردان 20 كشى ئاوللارعا (كوكمارا، قايمار، قابان هەم شەمەردەن ئەرتيللەرنە) ئيكسكورسييەگه بارالار، يلعا ئارياعندا ئوكتەبر 12 يللعنا ئاچلاچاق كوستارلار كلوبنا تاتگوسپرومسايوز تارافندان ئالتى لامپلى ياكعراتقچلى راديو ئالنچ بولەك ئيتله.

شەهەردە 500 لەب كوستار بالالارى ئۆچن ئۆچئورندا بالالار ئيرتەسى ئوتكەرله هەم كوستالارنڭ ئوزەك كلوبندا هەم كانتونلاردا ئيكى ئورندا كوستارچلق كورگەزمەسى بولاچاق.

● قزل ئەرمييه ،يۆرتى ئوكتەبر بەيرەمى ئوكايى بلەن 5 يللق پلان كورگەزمەسى ئۆيشتردا.

ئوكتەبر بەيرەمندە ريوەلوتسييه ،موزيى

ئۆلكه كەميتيتنڭ ئيسپارت بولگى هەم ريوەلوتسييه ،موزيى تارافندان بەيرەم كۆننى كورگەزمه ئۆيشتردلا. ،بو كورگەزمه «قازاندا ئوكتەبر» ئيسمندە ،بولب، يلعا ... لاچاق. كورگەزمەدە قازانداعى 1917 نچى يلعى ،چۆر، ئشچى- كرەستييەن سالداتلارنڭ واقتلى حۆكومەتكه قارشى هۆجومگه حەزرلەنولەرى، ئوكتەبر ئوزگەرشى هەم سەويت ۋلاسنڭ برنچى كۆنلەرى كورسەتلەچەك.

كورگەزمەدە - « ماكيدونسكى » ،بومبى 1905 نچى يلعى يەشرن تيپاگرافييه ئورنەكلەرى (ماديللەرى) شيكللى ياكانەرسەلەر بولاچاق.

قازان ئشچلەرى ئيلنى ساقلارعا حەزر تۆرولارن كورسەتدلەر

واحيدف زاۋودى ئشلەدى.

واحيدف زاۋودى ئشچلەرى يۆز پراسينت ئشكه چعو بلەن برگه، ئالارنڭ سيمييه چلينلەرندەن‌دە بايتاق كشى ئشكه كيلدى.

بۆتن سيحلار ئشلەدلەر.

ئاباروناكۆننده 40 نچى زاۋودنڭ بۆتن سيحلارى ئشلەدلەر. ئه شيدبەكۆننى 2 نچى

قازان پراليتارييات ئوزن تانتدى. قازان شەهەرندە ئاباروناكۆننه ئشلەمەگەن برگنەدە پريدپرييەتييه قالمادى. ئۆزلكسز ئش ئاتناسنا كوچكەن پريدپرييەتييەلەر ئوزلەرندە ئاباروناكۆنن كوبدەن ئوتكەردلەر ئيندى. ئه حەزرگه كوچه ئالماعانلارى ئاباروناكۆنن 3 نچى نويەبردە ئوتكەردلەر.

100 پراسينت ئشكه چقدلار.

تیررورچی کولاکلار تییشلی جەزالارن ئالالار

ئسپاس کانتونی، ئورتا تیگەنەلی ئاولندا مۇباراکشا موللا بەدیعیننڭ یولباشچلدعی بلەن کولاکلار ئۆیشقان رەوشدە ماسسی تۆسندە چعشلار یاساعانلار ئیدی. کولاکلار کۆبچللدگی ئاستندا جییلعان تالپا یارلتلار هەم ئورتا حاللەر تارافندان کولتوری یۆرتنا ئەیلەندرلگەن مەچت بیناسنا کیلب قزل فلاکنی ئالب تاشلاعانلار، ریۆلوتسییە یولباشچلارننڭ پارتریتلەرن یرتب ئرعتقانلار. ئاول سەویتن ئوتترو بلەن قورقتقانلار. سەویتکە قارشی چعش یاساوچی کولاکلار گروپپاسننڭ باشلدعی مۇباراکشا موللا ئالدی.

ئیسکی ئەلمەت ئاولندا کولاکلار گروپپسی بر نیچە یل بویننا بر توقتاوسز سەویت ۋلاسننڭ ئاولدا ئوزدرا تۇرعان چارالارنا قارشی کۆرەش ئالب بارعانلار. گروپپی بلەن ئلکی ئورەدنیك بابوشکین (سەویت ۋلاسنا قارشی کاراتیلنی ئەترەتدە قاتناشب کرەستییەنلەرنی ئاتقان کشی) هەم ئلکی پادشا ئاحرانکەسندا ئاگینت بولب تۇرعان هەم ریۆلوتسیانیرلارنی پالیتسییە قولنا تۇتب بیرگەن کشی شکیرف لار جیتەکچلك ئیتكەنلەر. ئاول ئاکتیفلارن برنیچە تابقر ئوتترگە قەسد ئیتکەنلەر، ئوت تۆرتب یۆرگەنلەر. شوشی یلنڭ 20 نچی ئوکتەبرندە بابوشکین ئوزننڭ گروپپسی بلەن بردەن بولب، ئاول سەویتی پرسیدەتللنڭ یۆرتن یاندرعانلار.

بابوشکین هەم شاکیرفلار ئاتلدلار، باشقالاری تۆرلی سروك بلەن یاترعا حۆکم ئیتلدلەر.

**

تاتارستان باش سودننڭ کوچمە سیسسییەسی تارافندان ئاتللرعا حۆکم ئیتلگەن ئوت سالب یۆروچی، تیررورچی کولاکلاردان زۆیە رایونی ئاتسوف ئیۋان، ئالابۆعا کانتونی کانکاسف ئیۋان هەم بووا کانتونی میشکوف پیترلارننڭ ئشلەری تورنداعی قەرارلارنی قاراعاندان سوڭ یوعاری سود ئۆچەوی تورنداعی قەرارلارنی دا راسلادی.

KƏNDƏLEK VAQIƢƏLƏR.

◆ 1.800 سوم ئورلاوچلالی-چالدان کیلب «گراند ئوتیل» نومیرلەرندە تۆشکەن گراژدان گوشچیننڭ یۆقلاعان واقتدا بولمەسندەن 1.800 سوم ئاقچاسی ئورلانعان ئیکەن، ئورلاوچلاردان ئوتکین بلەن ناۋلژیدروۋا هەم لییونتییۋا دیگەن حاتنلار تۆتلعانلار. ئالار یانندان 1.772 سوم ئاقچا تابلعان.

◆ تیمر پیرچەتكلڭ حولیگانلعی. حولیگانلق ئۆچن ئیکی یلعا یابللرعا حۆکم ئیتلگەن 22 یەشلك حۆسەین حیسامتدینف ۋاستانییە بیستەسننڭ قزل یۆچماعندا گراژدان حەنیف کەریمفنی تیمر پیرچەتكی بلەن قیناب ئیمگەتکەن. حیسامتدینفنی نی سەبەبدەندر، کانۆویسز 2 نچی فیرمنگە ئشكە جیبەرگەن بولعانلار.

QAZAN

مەسكەوگە هەم ئورالعا قزل ئیشالونلار.

4 نچی نویەبردە کیچ سەعەت جیدندە، پرالیتارییات ئیللنڭ قزل ئوزەگی بولعان مەسكەوگە، تاتارستان حزمەت ئییەلەری ئیسمندەن 1000 تونی ئارش بلەن قزل ئیشالون ئوزاتلدی. ئیشالوننی مەسكەوگە قەدەر قازان کامساموللارندان 12 کشلك دیلیگاتسییە ئوزاتا بارا.

ئیشالوننی ئەیەوچلەر یوعاری یاق شەهەر کامساموللاری، پارتییەسز یەشلەر، ئستودینتلار بولب، بو حەزرلك ئششنە بارلسی 800 لەب کشی قاتناشا. ئیشالوننی ئوزاتو ئۆچن ۋاکزالعا شەهەرنڭ تۆرلی ئوقو یۆرتلارندان، زاۋود-فابریکلاردان 1000 دەن ئارتق یەشلەر قزل فلاکلار، موزیکلار بلەن تۆشکەنلەر ئیدی.

ۋاکزال یانندا عی دیمانستراتسییەدە قسقاچا میتینگ بولدی.

5 نچی نویابردە کیچ، توبەن یاق شەهەر کامساموللاری تارافندان تۆیەلگەن 1000 تونی بەرەنگی بلەن بر قزل ئیشالون ئورالعا ئوزاتلدی.

800 کامسامول قاتناشدی.

ئوسییەدەگی یاکعر ئاستندا قالعان ئاشلقلارنی واگونلارعا تۆیەرگە، قازان ئوقو یۆرتلارنداعی کامساموللاردان 800 کشلك ئەترەد تۆزلدی.

ئەترەد 3 نچی نویابردە کیچ 10 سەعەتدەن 4 نچی نویابر ئیرتەنگی 6عا قەدەر واقت ئچندە 60 مك پۆت ئاشلق تۆیەب بتردی.

قازان ئوقو یۆرتلارنداعی کامساموللار ئشلەرندە زور باترلق، چداملق، یلعرلق کۆرسەتدلەر.

یاشچور ئاوروی.

تاتارستان جیر ئشلەری حالق کامیساریاتننڭ ۋیتیریناریە ئیدارەسی 10 مك سوملاب ئاقچا تۆتب، چیستای، بۆگلمە، مینزەلە کانتونلارنداعی موگزلی زور حەیوانلار ئاراسندا باشلانعان یاشچور ئاوروون بترگەن ئیدی. سوڭعی واقتدا حەیوانچللق سایوزی سبر یاعندان 490 باش سییر بلەن یاکادان یاشچور ئاوروون قایتارعان. بو سییرلار یودینو ئستانسەسی ئارقلی ئوتکەن چاعندا، کوزەمەت ئاولنداعی سییرلارعا یاشچور یۆعب قالعان. حەزرگی واقتدا ئول تیرەدەگی ترلکلەرنی ئوتکەرمەس ئۆچن کاراندین یاسالدی.

تەربییەچسز قالعان حاتنقزلار سافحوزعا.

قازان شەهەر سەویتی پریزیدییومننڭ سوڭعی ئوتترشندا، تەربییەچسز قالعان حاتنقزلارنی ئشكە ئورناشترو ئۆچن ئایرم کەمیسسییە تۆزلدی. بو کەمیسسییە حاتنقزلار ئۆچن قازان تیرەسندە سەویت حوجالدعی تۆزو، ئالارنی سەویت حوجالقلارنا ئشكە ئورناشترو هەم قازاندا ئایرم حزمەت یۆرتی ئاچو مەسئەلەسن ئالعا قویا.

ئوکتەبر 12یللدعی بەیرەمندە کامسامولنڭ فاکیللار بلەن تانتانالی یۆرو پلانی

1 - فاکیللار بلەن تانتانالی یۆرو 6نچی نویەبر کیچ بلەن بولاچاق. تانتانالی یۆرشدە کامسامول ئشچی، ئوقوچی یەشلەرگنە قاتناشمیچا، بەلکی زورلارنڭ دا جەلب ئیتلووی تییش.

2 - رایونلارنڭ جیینلو ئورنلاری هەم بورچلاری توبەندەگی جیتەکچلك بلەن باراچاق:

ئا) شەهەرنڭ توبەن یاق رایونی سەعەت 6 دا واحیدف مەیداننا جیینلا، ئاندا 25 مینوتلق میتینگی ئوزدرلا. 6 سەعەت 30 مینوتدا، شەهەرنڭ توبەن یاق رایونی بیلگنلەنگەن مارشروت بوینچا قوزعالا. جیتەکچلەر: ئابدوللین، دائوتف.

ب) شەهەرنڭ یوعاری یاق رایونی سەعەت 6دا ئیرك مەیداننا جیینلا، ئاندا 25 مینوتلق میتینگی ئوزدرلا. جیتەکچلەر: کسینافونتف ئیزمایلوۋا.

ۋ) برلەشکەن بیستەلەر رایوننا تانتانالی یۆرش هەم میتینگی ئایرم ئوتکەرلە.

ع) کالوننا جیتەکچلەری، ئوز کالوننالارننڭ ئوز واقتندا حەرەکەت ئیتولەری ئۆچن جەوابلی بولالار.

د) تولای شەهەر کالوننسی بلەن تاجییف، سادرتدینف هەم یولداشف ئیبدەشلەر جیتەکچلك ئیتەلەر.

3 - مارشروت تەرتیبی:

ئا) شەهەرنڭ توبەن یاق رایوننا ترامۋای بالداعی (کالتسوسی)، پرالومنی، 1 - مای مەیدانی، چیرنیشوفسکی، کاپیراتیف ئورامی - کالتسوعا چاقلی.

ب) شەهەرنڭ یوعاری یاق رایوننا: چیرنیشوفسکی، 1نچی مای مەیدانی، پرالومنی، هەم کاپیراتیف ئورامی کالتسوسنا چاقلی،

ۋ) هەر ئیکی کالوننا 1نچی مای مەیداننا ئوچراشالار.

د) تولای شەهەر میتینگسی ئوتکەرلمی.

4 - ساولق ساقلاو حالق کامیساریاتی، حەرەکەت بارعان زور ئورامالار، جیینلو ئورنلاری، مەیدانلاردا سانیتارییە ئاربالاری قویا.

5 - تولای تەرتیبنی ساقلاو ئشی ئچکی ئشلەر حالق کامیساریاتننڭ شەهەر بولگنە تابشرلا.

6 - فاکیللار بلەن تەئمین ئیتو، کامسامولنڭ رایون کەمیتیتلەری ئارقلی بولاچاق.

ئوکتەبر 12 یللدعی بەیرەمن ئوتکەرو کەمیسسییەسی - پرسیدەتلی: گولیکوف.
کامسامول ئۆلکە کەمیتیتننڭ جەوابلی - سیکریتاری: زارییف.

پرافسایوز ئەعزالاری قۆلاعنا.

جۆمعا کۆن 8 نچی نویەبردە تاتار دەولەت ئاکادیمییە تییاترندا قویلاچاق «ئیل» شیمبە کۆن 9 نچی نویەبرگە کوچررلە.

دیریکسییە.

Çouaplь ridaktorь: SAFA BORHAN
Bastьrucьsь: „TATIZDAT“

Blderylər

◆ Tat. Əlkə Kontьrol komisiəse tyвəndəge iptəşlərne eş vaqtnda 13 nce вylməgə-Bulatof iptəşkə kilrgə caqьra. 1) Lyşcef Simun, 2) Səqief K. (r. t. ja). 3) Milnikef N A. 4) Rьjlof I. G. 5) Platinof L. (2 nce T I jəcəjkesnnən). 6) Latьjpof Xəjrulla (Callь ojşmasnnan kilgən).

◆ Tat. ƏKK вlderə: 9 ncь nujəвrdə, kic 6s. tə part trojkь çiьlьşnda tyвəndəge iptəşlərnen eşləre qaralacaq: 1) A. Kaşirin, 2) A. Zaxarof, 3) Moxtarof Mortaza, (вrləşkən вistələr ojşmasnnan), 4) Limanof S. (Linin kyn zavotnnan).

Parttrojkь çiьlьşьna Okyn, Xəsənef, Atnagulof, Nikitin həm Didkuf iptəşlər caqьrьlalar.

Partiə utьrşcьlarnnan Rauzttinef, Zidlufski, Apanovic iptəşlər caqьrьlalar.

◆ Bygen 6 ncь nujəвrdə, kic 6s. tə Tatar Mədəniəte Jortnda urьs kytərnke məktəplərndə tatarca uqьtucьlar siksiəsenen nəyвəttən tьş çiьlşlarь bulacaq. Køn tərtiвe: urьs məktəplərndə tatar tle uqьtu əcen jaŋa program

◆ VKP (в) nьŋ şəhərnen juqarqь jaqь rajkomьnьŋ xatnnar вylege вlderə; 1929 ncь jьl, 12 nce nujəвrdə diligatlar çiьlşlarьnьŋ utrşlarь bulacaq. Bulşlqlar həm instruksiələr alu əcen tyвəndəge iptəşlər xatnnar вylegenə kilrgə tieşlelər: Joffi, Markova, Muravjova, Qasimova, Milixina, Jarovikova, Bulatova, Vəlidi, Səjfi, Ƣildief, Antonova, Smurova, Sadrttinef, Polivseva, Sirgieva, Tahirova, Qəjumova, Varankova, Avrianova, Aminova, Sinəjova, Saparova.

◆ Tatsik janndaqь Juqarь Fizkul'turь Sovitenen prizidium qərarь bujnca 10ncь nujəвrdə şəhər fizkul'turьcьlarьnьŋ KONFIRINSIƏLƏRE ÇIЬLACAQ.

Konfirinsiənen køn tərtiвe: 1) Biş jllьq plan həm mədəni təzeleş. 2) Juqarь Fizkul'turь Sovitenen xisap doklatь.

3) Fizkul'turь eşen tikşery komisiəsenen eş jomqaqь.

4) Tørle. Konfirinsiə Tatar Akadimiə Tiatьrnda 5 s.tə acьl. S. 4 tə partiə həm komsomol clinnərenen fraksiə çiьlьşь bulacaq.

Kanfirinsiədən suŋ zur kansirt.

◆ 9 ncь nujəвrdə kic 6 s. tə R K I Xalьq Komisariatnda (Cirnьjşovski 1, вylmə 5) iqtisadi komisiə, proizvodstvo komisiəse həm R K I gə вulşlьq komisiələrenen 28/29 ncь jlnьŋ smitalarьnьŋ başqarьlularь həm 29/30 ncь jlnьŋ smitasьn qarau məs'ələlərə xaqnda çiьlьş bulacaq. Kiŋəşməgə tyвəndəge pritpriətiə, ycrizdiniə həm ojşmalarnьŋ iqtisadi komisiələrə həm proizvodstvo komisiələrenen vəkillərə kilrgə tieşlelər: Koztris, Tikstilkombinat, Pişcetris, Tatpoligraf, Mitaltris, Lisatris, Vaxitof zavotь, T. Sovnarxoz, „Paвidь truda“, Mix fabrige, Spirt zavotь, Gusвanьk, Vsikoвank, Tatkomвank, Tatsilвanьk, Kozsindikat, Rizintris, Gət, Niftesindikat, Gusşvimaşinь, Bum sindikat, Tatturg, Balalar kioskese, Ilvudtram. Vaq prid trise, „Transprt“ nьŋ Qazan kantorь, Şəhər transprtь, Gusturg, Rudmitalturg, MSPO. Volgь, Vitsnab, Tatkuspromsojuz, Tatsojuz, Tatkopinsojuz, Zivotnovodsojuz, Maslosojuz, Siminovodsojuz, Kolxozsojuz, Sojuzlar sojuzь, Grupkom №2, R K I Xal. Kom.

Radio tapşьru.

6 ncь nujəвrdə 7-Sotsializm jarьşьna вaqşlanqan tantanalь utьrşnь translətsiə.

Pujzlar jereşe

48 nce numirle Məskəy - Svirdlof poctь pujьzь Ruzajfkь - Svirdlof arasndaqь pirisadkьsьz vagonnar gruppьsь вlən Qazanqa 11 s. 20 m.-ta kilə, 11 s. 40 m-ta kitə.

66 ncь nomirle Məskəy - Svirdlof pasazirski pujьzь Tiflis-Svirdlof arasndaqь vagonnar вlən Qazanqa 18 s. 30 m-ta kilə, 18 s. 50 m-ta kitə.

47 nce nomirle Svirdlof - Məskəy pujьzь Svirdlof — Məskəy arasndaqь pirisadkьsьz vagonnar вlən Qazanqa 21 s. 5 m-ta kilə, 21 s. 25 m-ta kitə.

65 nce nomirle Svirdlof - Məskəy pasazirski pujьzь Svirdlof - Tiflis arasndaqь pirisadkьsьz vagonnar вlən Qazanqa 13 s. 55 m-ta kilə, 14 s. 15 m-ta kitə.

Qazan - Zəjə pujьzь.

№ 571 16 s. 45 m. kilə | kənsajьn.
№ 577 17 s. 20 m. kitə | kənsajьn.
№ 572 8 — 9 m. kilə | kənsajьn.
№ 576 16 s, 46 m. kilə.

Juşkar - Ola vagunnarь Qazannan sişəmbe, pənçeşəmbe, şimbə, jəkşəmbe kənnərdə 577 nce pujьz вlən kitələr, cərşəmbe, çomqa jəkşəmbe, dyşəmbe kənnərdə 572 nce pujьz вlən kilələr.

Vaqtlar qazanca.

Aftonomiələ Tatarstan Sotsial Sovitlar Çəmhyriətenen Qazan Təвəge Xərвi Komisariatь, 20 nce yktəвr 1929 ncь jьl. QAZAN.

Eşcə - krəstiən qzьl armiəsndə ƣəskəri xisapta torucь barlьq ƣəskər xzmətenə jaraqlь bulqan 1906 nce jldan alьp 18?3 nce jlqa qədər arada tuqannarqa (qzьl flottan başqalarqa) вlderelə: Xərвi Komisariatta ucutta torucьlardan grazdannьq hənərlərenə əjrəngənnərdən, 1) traktirьcь traktr mixaniklarь, 2) şoffirlər həm motosiklitcelər, 3) iliktro mixaniklar həm iliktro montyrlar, 4) tiligrafislar (Morze, Jyze həm Ujtston sistimnərndəgelər) həm radio tiligrafcьlar (qsqa tulqnda eşləycelər), şuşь iqlan cqqan kənnən başlap əc kən ecndə yzlərenen ucut knəgələre вlən, şul knəgələren həm nindi вulsada kurьs, məktəp həm вaşqalarnь вtrgənnek xaqndaqь tanqlьq keqəzlərə вlən yze tora torqan rajondaqь militsiə idarəsenə, jaŋa вilitkə almaştьru əcen kilrgə tieşlelər.

Qazan təвək xərвi komisarь: MASLOF.

ATSSR Səydə Xalьq Komisariatь вlderə: 1928 nce jьl: 30 ncь martta SSSR səydə riestrenen 14, 16 həm 17 nce nomirenə (pajlarqa вylnməgən ustaf kapitalь вlən eş kyryce xoquqi şaxslar riestrenə) krtlgən, Qazan şəhər kommuna xuçalьqьnьŋ 2, 4 həm 5 nce jort trislərə Qazan Şəhər Sovitenen 1929 ncь jьl, 26-IX həm 3-X daqь qərarlarь bujnca вterelələr. Eş tuqtatu srogь itep 1929 ncь jlnьŋ 15 nce nujəвre вilgelənə. Şul xaqta səydə riestrenə 1929 ncь jьl, 4 nce nujəвrdə tieşle jazular jazldь.

Eş вtery komisiəsenə sajlandьlar: Qazan Şəhər Kommunxoznnan Bizəkef, Tatnarkomfinnən - Vojnic, 2 nce jort trisnnən Bartoş, 4 nce tristən Garвunof həm 4 nce tristən Ozolin. Eş вtery komisiəsenen adrise: Cirnьjşofski 2, (şəhər kommunxoznda) 19 ncь вylmədə.

TSXK kolligiə cline: XƏSƏNEF.

1118 Eş mədire: SƏJFLMƏLYKEF.

Qimmətle keqəzlərnen вəjəse.

1929 ncь jьl 6 ncь Nujəвrdə qimmətle keqəzlərnən вəjələre kupunnarь вlən.

	Satucьlar.		Alucьlar.	
6 ₀/⁰ 1 nce dəylət zajumь	—	—	4	99,5
III nce dəylət krəstiən ecke zajumь	—	—	5	05
1926 ncь jlqь ecke zajum	130	75	128	75
1927 nce jlqь 10 ₀/⁰ lь otşlь zajum	25	65	25	55
1 nce 6 ₀/⁰ lь otşlь industriə zajumь	25	54	25	44,5
1927 nce jlqь 12 ₀/⁰ lь ecke zajum	105	22	105	17
2 nce industriə zajumь 6 ₀/⁰ lь otşlь	25	61	25	51
Şul uq 2 nce prosintsьz	25	61	25	51
1928 nce jlqь 11 ₀/⁰ lь ecke zajumь	102	09	102	04
1929 ncь jlqь prosintsьz ecke zajum	101	33	100	95
Krestiən xucalьqьn nqьtu zajumь	10	80	10	45

S. S. S. R. Dəylət Bankasьnьŋ Qazan əlkə kantorь.

Tatar Dəylət Akadimiə Tiatьrь

(Galaktionof uramь № 13. Tilifon № 2—97).

پەنجشەنبە کۆن 7 نچی نویەبر.

کونچلەر سایوزی ئۆچن یابق ئسپیکتاکل سەحنەگە قویلا -

„Utlь вoçьra“ (ئوتلی بوجرا) Drama 5 pərdədə Ƣ. Ural'ski əsəre. Səxnəgə quja nəyвət rizissor: VƏLIEF SYL'VƏ.

شیمبە کۆن 9 نچی نویەبر.

پرافسایوزلار ئۆچن یابق ئسپیکتاکللەر سەحنەگە قویلا:

IL - ئیل Muzьjkalь milodrama 5 pərdədə K. Tincyrin əsəre. Səxnəgə quja вaş rizissor Z. SOLTANOF.

8 نچی نویەبردە بولرعا تییش ئسپیکتاکل 9 نا کوچرلدی. 8 نە ئالعان بیلیتلەر 9 نا یاری.

بیلیت بەیەلەری 30 تییندەن 1 سوم 50 تیینگە قەدەر. پرافسایوزلار ئۆچن یابق ئسپیکتاکللەرگە 50 پراسینت تاشلاما یاسالا. کاسسی هەر کۆن - ئیرتە - 10 دان 2 گە، کیچ - 5 دەن 10 عا قەدەر ئاچق. ئسپیکتاکللەر باشلانا تۆق 8 سەعەتدە.

4 nce nujəвrdən 10 ncь nujəвrgə qədər kino-tiatrlarnьŋ ripirtuarlarь

Iliktra Pralomnьjda 56 tilifun 6 - 06.	4 XI dən 8 XI gə qədər sovkinonьŋ iŋ jaxşь nəfis əsərlərnnənən **Mamlakat xaraвalare** 6 вylktə apopiə. Kartinь arkistьr вlən вara.
Union Pralomnьj 42 - 8 til. 6 - 21	5, 6 XI də. Vufku kino piessьlarnnan. **Jaŋa jullar вlən (Ike kec)** 6 вylktə.
Qzьl joldьz	6 həm 7 nujəвrdə nəfis, jaŋa kartinьlardan **„Iske həm jaŋa“** (Baş szьq)
Catqь	6, 7. 8 nujəвrlərdə **„Kommunar trupkьsь“** Tarixi tragidiə.
Majaq	6, 7 həm 8 nujəвrdə. **„Səlim xan“** Tarixi kencьqьş nə is filmese.
NARODNЬJ	6, 7 həm 8 nujəвrdə nəfis filme **„Lavina“** (Kafkaz taularnda dram.)

Sianslar „Iliktra“ da 6, 8, 10 s. lərdə. „Union“, „Narodnьj“ da 6 jarьm, 8, 9 jarьm s. tə. „Qzьl joldьz“da 6, 7 jarьm, 9 s. tə. „Catqь“ həm „Majaq“ta 7 həm 9 s. lərdə.

KIZITSE вistəsndəge kinoda. 7 nce nujəвrdə „Ylem quuь“ dram.

Kino VUZ 7 nce nujəвrdə **„Kallizski rigistratьr“** 6 ncь nujəвrdə tiatьr jaвьq.

Vrac kirək

Qazan şəhərndə eşləy əcen sanitar inspiktьrь ləyazimenə vrac kirək. Alьq eş xaqь 175 sum. Tatar tlen вly kirək. Ƣərizalarnь 15 nce nujəвrgə qədər Tatarstan Xzmət Komisariatьna вirrgə kirək.

Şəhər kommunxozь janndaqь transprt piridpriətiələre trisь „Transporttris“

Balansь

1929 ncь jьl 1 nce yktəвrgə

Aktif

I	Milklər	652,134	99
II	Matirial - tavar qimmətlərə	110,162	90
III	Iksplatatsia həm proizvodstva	14,055	13
	Aqca sumasь həm qimətle		
IV	keqəzlər	1639	07
V	Pajlar həm aksiələr	8000	—
VI	Alьnrqa tieşle viksllər . . .	20,660	15
VII	Podatcut sumalarь	102	07
VIII	Diвiturlar	46,044	02
IX	Kiləcək jьl rasxutlarь	17,102	98
X	Kapital juqaltularь	446	32
XI	Nətiçələr-atcut jlьnьŋ zararlarь	74,043	90
	Balans	944,391	53

passif

I	Fondlar	679,529	04
II	Rizirflər	11,988	01
III	Zajumnar, ssudьlar həm kriditlər	27,564	54
IV	Birlgən vikslər	154,574	05
V	Kriditurlar	70,735	89
	Balans	944,391	53

Transport tris mədire: FYGIL.
Baş вuxgaltir: ROOT

Главлит № 23 Типография им. Александрова изд. „Красная Татария“. Кремль 11, 1929 г.

Tatglaflit 23 „Krasnaja Tataria“ Gəzitenen N. Aliksandьrof ismndəge tipografiəse, Qazan 1929 jьl Krimь, 11.